

► **Weidevogelbeheer moet verdienmodel worden**

Alarmbellen af in 'vogelland'

Slecht nieuws uit de natuur: de grutto, onze nationale weidevogel, gaat in aantal achteruit. Ondanks de miljoenen die er in zijn gestoken. Behalve in Eemland. Daar komen er juist wél meer.

Piet van Dijk

Bunschoten-Spakenburg

Alle alarmbellen gaan af in 'vogelland': liepen er in 2000 nog

60.000 grutto's rond, anno nu is dat aantal geslonken tot 30.000. Om deze teruggang onder de aandacht te brengen, is er zelfs een natuurdocumentaire in de maak die gaat draaien in de bioscopen. In de hoofdrol: de grutto.

In Eemland, waar maar liefst honderd boeren hun best doen om de grutto naar hun land te krijgen, lukt het wél om de teruggang te stoppen. Het gaat om polderboeren in de gemeenten Baarn, Eemnes, Bunschoten, Soest en Amersfoort (Hoogland). De afgelopen vijf jaar nam het aantal grutto's toe van 363 naar 426 paren, het totaal aantal weidevogels (kieviten, tureluurs, scholeksters en grutto's) groeide van 1300 naar 1700 paren in Eemland.

Weidevogelbeheer blijft moeilijk, zegt Wilhelm Bos, coördinator van het Collectief Eemland waarin boeren samenwerken. „Omdat weidevogelbeheer met heel veel zaken te maken heeft: roofdieren, de waterstand, de bodem, het aantal boeren. De enige oplossing is dat de zorg voor weidevogels samengaat met boeren.

Dat botst natuurlijk. Weidevogels hebben rust nodig tot 1 juli en de boer heeft gras nodig voor de koeien. Dat gaat niet samen.”

In Eemland doet iedere boer die weidevogels op zijn land heeft mee, stelt Bos. „Van alle graspercelen wordt 23 procent later gemaaid, zodat de kuikens in het hoge gras op kunnen groeien. En we zien jaarlijks een toename van de plas-drassen, dat zijn weilanden waarin het waterpeil wordt opgehoogd. In die natte gebieden vinden grutto's en andere weidevogels hun voedsel: insecten, waterdiertjes, slakjes.”

Waarom het in

Eemland wél

lukt? Dat komt volgens Bos omdat Eemland een klein gebied is waar alle boeren elkaar kennen. „Daarnaast is het belangrijk dat er boeren in het bestuur zitten, die spreken dezelfde taal. En een heel belangrijke factor is dat de Eemland polders extreem open zijn: er komen vrijwel geen bomen voor. Weidevogels willen van verre de vijand kunnen zien aankomen zodat ze gezamenlijk op pad kunnen om die te verjagen.”

Bos heeft een duidelijke mening over hoe de overheid er voor kan zorgen dat boeren gestimuleerd worden aan agra-

▲ **Wilhelm Bos plaatste met vrijwilligers van Collectief Eemland rasters die het broedgebied van de kievit moeten beschermen tegen vossen.** FOTO CASPAR HURDEMAN

risch natuurbeheer te doen. „Als ze echt iets willen veranderen, moet je iets doen aan de vergoeding die boeren zes jaar via het Collectief krijgen. Vijftien jaar of langer is beter, dan kan de boer

Er moet veel geld naar de weidevogels op de juiste plekken in Nederland

– Wilhelm Bos

zijn bedrijfsvoering erop aanpassen. Het moet een verdienmodel worden. Dan is de boer nog meer gemotiveerd om zijn land aan te passen aan weidevogels.”

Boeren komen nauwelijks uit met de vergoeding. Die is in principe bedoeld voor gedeerde inkomsten. „De voerprijzen zijn omhoog geschoten. De boer komt dus tekort. Tel daar bij op dat de boer ook nog belasting moet betalen over de vergoeding. Dan zegt de boekhouder al snel: je moet ermee stoppen.”

Bos: „Maar ja, dan hoor je weer: als het een verdienmodel wordt is er sprake van staatssteun en dat mag dan ook weer niet. Linksom of rechtsom: er moet veel geld naar de weidevogels op de juiste plekken in Nederland. Daar is Eemland er één van. Wij hebben aangetoond dat het wél kan.”